

VLADA CRNE GORE

Gospodin Zdravko Krivokapić, predsjednik

Podgorica, 19.1.2022.

PREDMET: Govor mržnje prema ženama od strane člana Nacionalne komisije za UNESCO

Poštovani gospodine Krivokapiću,

imajući u vidu da se Crna Gora svojim Ustavom i međunarodnim ugovorima obavezala da garantuje ljudska prava, posebno rodnu ravnopravnost, i da izričito zabranjuje izazivanje ili podsticanje mržnje i netrpeljivosti, apelujemo da u skladu s Vašim ovlašćenjima, na osnovu člana 50 Poslovnika Vlade Crne Gore i člana 22 stav 1 Uredbe o Vladi Crne Gore, razriješite gospodina Jovana Markuša članstva u Nacionalnoj Komisiji za Organizaciju Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu – UNESCO. Takođe apelujemo na Vas da Vlada usvoji Strategiju za suzbijanje govora mržnje, imajući u vidu da govor mržnje buja u Crnoj Gori, i to posebno prema ženama na javnim funkcijama.

Gospodin Markuš je nedavno seksističkim, primitivnim i uvredljivim izjavama na svom profilu na društvenoj mreži Twitter (u prilogu), nedvosmisleno iznio diskriminatorne stavove o poslanici Draginji Vuksanović Stanković, kao ženi, tretirajući je kao seksualni objekat, čime je uvrijedio ne samo nju, već i druge žene. Ovakvim izjavama, nosilac javne funkcije, član Nacionalne komisije za UNESCO, namjerno je povrijedio dostojanstvo gospođe Vuksanović-Stanković podsticanjem rodnih stereotipa, suprotno standardima **Konvencije Ujedinjenih nacija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena** (CEDAW). Ova Konvencija u članu 2 obavezuje Crnu Goru da *osudi svaki oblik diskriminacije žena i da istu eliminiše* koristeći sva raspoloživa ustavna, pravna i druga odgovarajuća sredstva, brinući se o sprovođenju usvojenih antidiskriminatorskih regulativa, djelotvorno štiteći žene od diskriminišućih postupaka od strane svakog lica, organizacije i preduzeća (posredstvom suda i drugih javnih ustanova), osiguravajući ostvarenje principa jednakosti reformom zakona, propisa, običaja ili diskriminišućih praksi.

Obaveza Crne Gore je i da se, u skladu sa članom **5 Konvencije Savjeta Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija)**, uzdrži od učešća u bilo kakvom činu nasilja nad ženama, uključujući verbalno nasilje, i da *obezbjedi da državni organi, zvaničnici, službenici, ustanove i drugi akteri koji nastupaju u ime države postupaju u skladu s ovom obavezom*.

Takođe, obaveza Crne Gore je i da u skladu sa Preporukom Komiteta ministara Savjeta Evrope (R (97) 20) o govoru mržnje obezbijedi da se „organi vlasti i javne institucije na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, kao i državni službenici ... uzdrže od izjava koje mogu da se shvate kao govor mržnje ili kao govor koji bi mogao da ima za posledicu pravdanje, širenje ili podsticanja rasne mržnje,

ksenofobije, antisemitizma i ostalih oblika diskriminacije ili mržnje zasnovane na netoleranciji. Takve izjave treba da se zabrane i javno osude kad god se pojave”.

Akcija za ljudska prava (HRA) i Centar za ženska prava (CŽP) izražavaju ozbiljnu zabrinutost zbog ćutanja Vlade Crne Gore na govor mržnje gospodina Markuša. Mizoginija (mržnja prema ženama) se manifestuje kao ponižavanje žena, što je upravo ono što je javno učinio Markuš. Nedopustivo je javno obračunavanje sa ženama u javnom prostoru tako što se svode na seksualne objekte. Ponavljamo, to nije uvredljivo samo za žene koje su žrtve takvih napada, već za čitavo naše društvo.

Ako gospodin Markuš ostane član državne Komisije za saradnju sa UNESCO-m, organizacije UN-a za promociju obrazovanja, nauke i kulture, organizacije čiji je jedan od globalnih prioriteta upravo rodna ravnopravnost, to znači da Crna Gora zapravo ne poštuje ciljeve ove organizacije.

Imajući u vidu da govor mržnje buja u Crnoj Gori, i to posebno prema ženama na javnim funkcijama, apelujemo na Vas da u skladu sa članovima 6, 7 i 8 **Ustava Crne Gore** koji jemče ljudska prava i slobode i zabranjuju diskriminaciju i izazivanje mržnje, kao i u skladu sa **Preporukom Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju seksizma CM/Rec (2019)** hitno usvojite *Strategiju Vlade Crne Gore za borbu protiv govora mržnje tj. suzbijanje izazivanja ili podsticanje mržnje ili netrpeljivosti po bilo kom osnovu.*

Kršenje zabrane govora mržnje posebno od strane nosilaca javnih funkcija u Crnoj Gori ne doprinosi demokratskom razvoju naše države, ugrožava dostojanstven život svih građanki i građana i otežava međunarodnu saradnju. Pretpostavljamo da ni Vi, ni Vaše kolege i kolegice u Vladi zapravo ne želite da govor mržnje postane opšteprihvaćen način komunikacije.

Imajući u vidu značaj hitnog rješavanja ovog problema, apelujemo na Vas da hitno sazovete sjednicu Vlade u cilju razrješenja gospodina Markuša članstva u Nacionalnoj komisiji za UNESCO i razmatranja usvajanja strategije za borbu protiv govora mržnje.

Srdačan pozdrav,

Tea Gorjanc Prelević

izvršna direktorica

NVO Akcija za ljudska prava

Maja Raičević

izvršna direktorica

NVO Centar za ženska prava